

veiligheid nl

Interventies op de SEH

*Een studie naar screening en interventies
gericht op alcohol en drugs bij letselpatiënten
op de SEH*

19/12/2014

VeiligheidNL

- Nationaal expertisecentrum voor veiligheid en gedrag
- Doel: voorkómen van de meeste en meest ernstige letsels
- In opdracht van o.a. **VWS**, SZW, I&M, V&J, NVWA, regionale overheden, brancheorganisaties, private partijen
- Vanuit synergie tussen **onderzoek** en **praktijk**

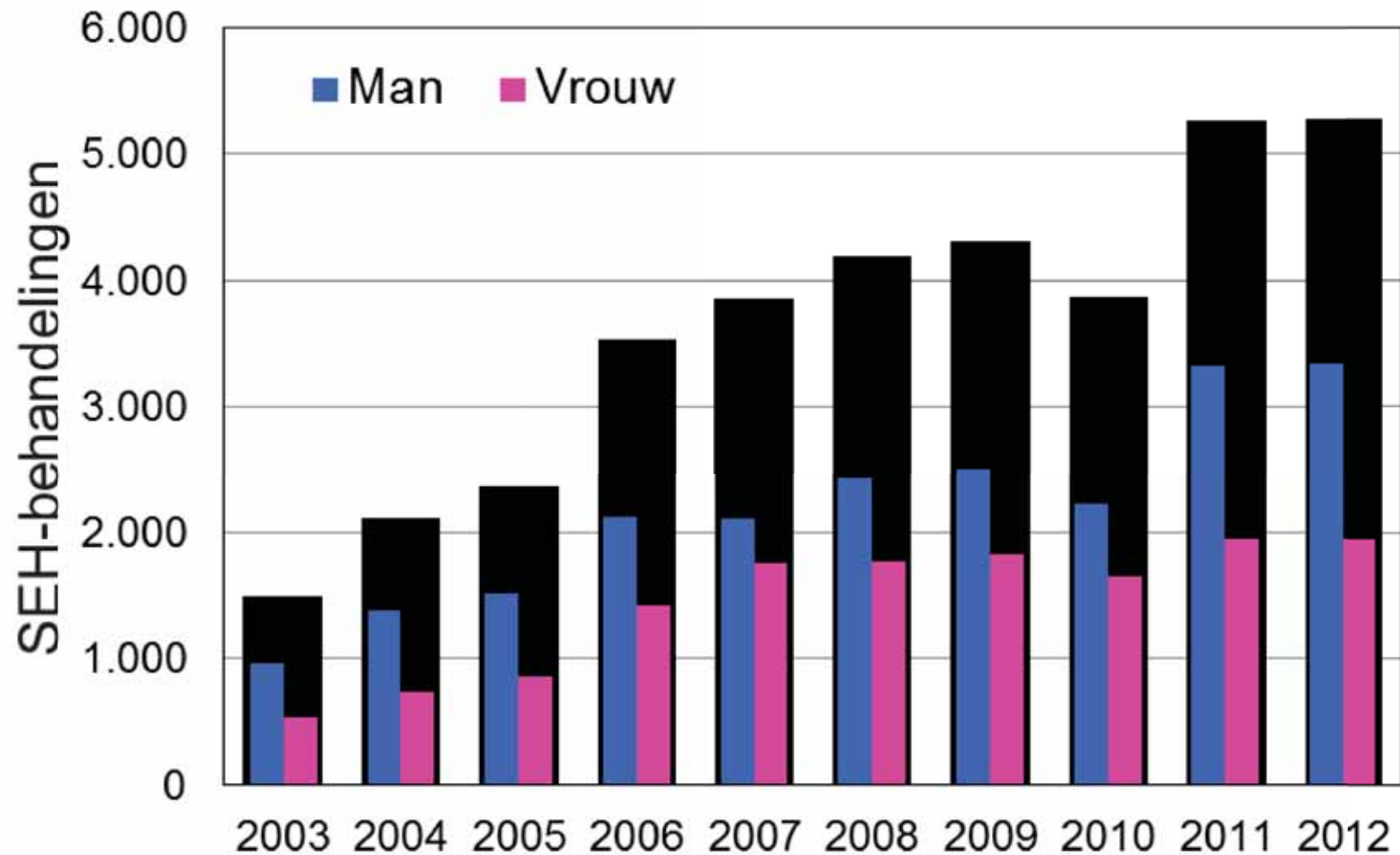

Letsel Informatie Systeem (LIS)

- Landelijk representatieve steekproef SEH's, sinds 1997
- Managementinformatie SEH
- Registratie alle (letsel)patiënten
- Letsels/vergiftigingen: oorzaak (privé, arbeid, sport, verkeer, geweld, automutilatie) + toedracht
- Ook gevolgen in kaart: medische kosten, verzuimkosten, kwaliteit van leven; i.s.m.
- Vervolgonderzoeken

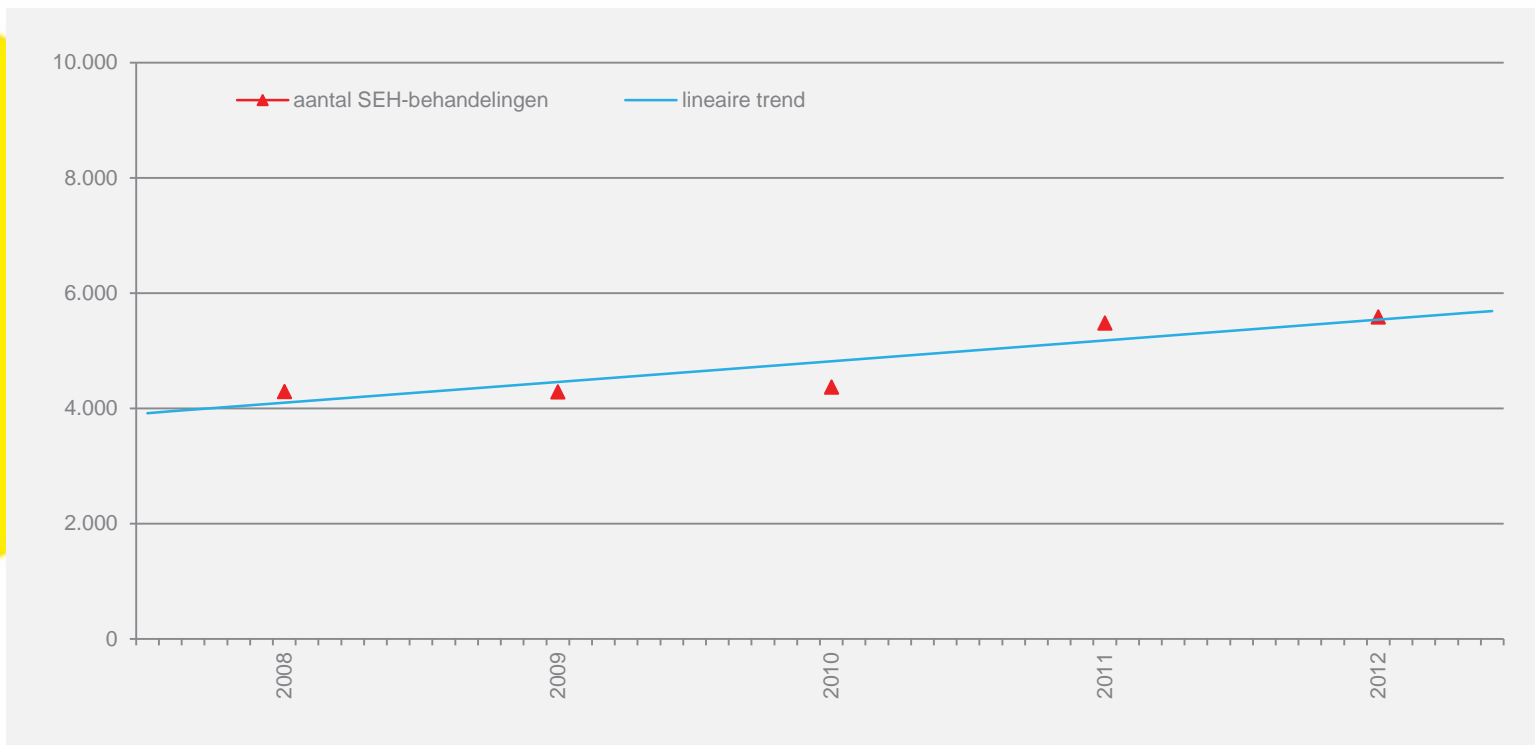

Alcoholvergiftingen

Bron:
Letsel Informatie Systeem 2003-2012 (VeiligheidNL)

Trend SEH-behandelingen drugsgereleerd

Bron: Letsel Informatie Systeem 2008-2012, VeiligheidNL

Aanleiding onderzoek

- Vanuit samenwerkingsverbanden rondom LIS is SEH als setting voor preventie (alcohol, ptss, valongevallen, huiselijk geweld) genoemd.
- Onderzoek naar screening en interventies op de SEH in breder perspectief: wat gebeurt er en wat zijn de wensen?

Het idee: Eerste Hulp bij Preventie

1. Signalering

2. Screening

Kortdurende
interventie

Doorverwijzing

Het onderzoek: screening en interventies

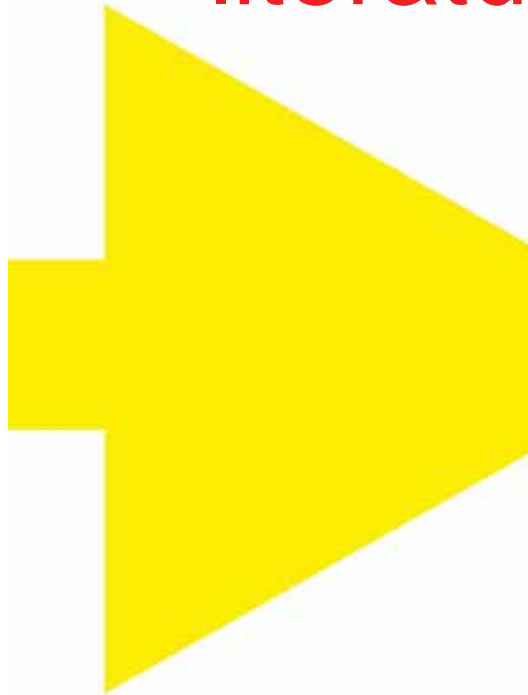
in opdracht van VeiligheidNL

- Literatuurstudie
- Vragenlijstonderzoek
- Interviews

veiligheid nl

Wat komt er uit (inter)nationale literatuur?

Screeningsinstrumenten

Er zijn diverse type screenings voor alcohol en/of drugs:

- BAC: bloedafname
- AUDIT
- CAGE
- RAPS
- ASSIST
- DAST

Effectiviteit van interventies

31 RCT's, 5 prospectieve studies:

veel variatie in aantallen respondenten, gebruikte screening en interventie en doelgroep. Voornamelijk alcohol, 4 studies drugs

Effectiviteit (dl 2)

Type interventies:

- Brief Intervention in de vorm van: motivational interview via getrainde hulpverlener/ onderzoeksassistent; evt met booster na x weken.
- MI via computer
- Brochure
- SBIRT en varianten (ook met BI en evt Brief Treatment)

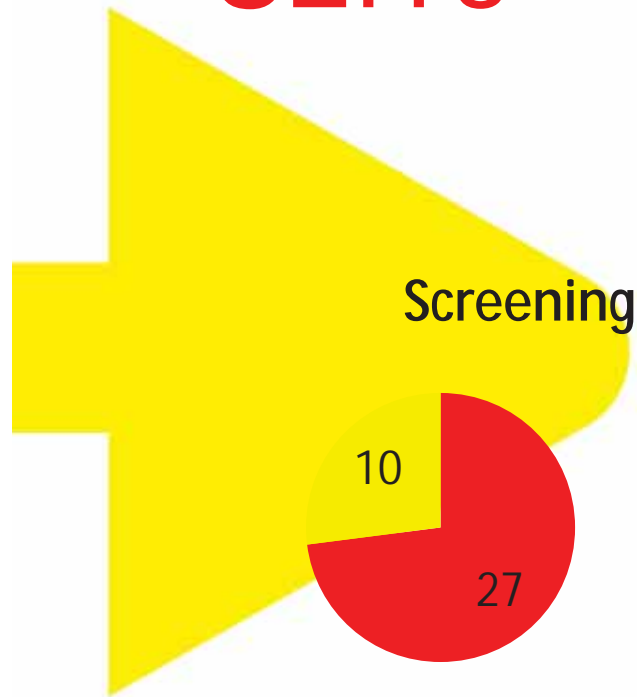
Conclusie:

- Er zijn aanwijzingen voor positieve effecten.
- Soms op korte termijn verschil tussen interventie en controlegroep, op lange termijn minder.
- SBIRT varianten zowel op korte als lange termijn positieve effecten.

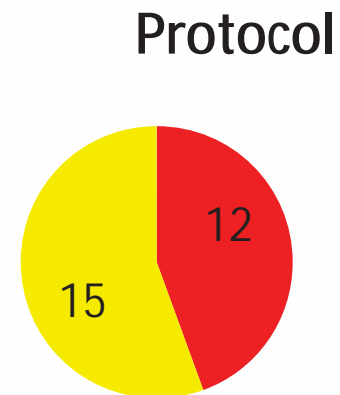
Conclusie literatuuronderzoek

- Er bestaan diverse screeningsmethoden
- Er bestaan diverse interventies
- Aanwijzingen voor effectiviteit van interventies
- Wat werkt er in de Nederlandse dagelijkse praktijk op de SEH???

Vragenlijstonderzoek (n=62, 37 SEH's)

■ ja
■ nee

■ ja
■ nee

Locaties voor screening

	SEH	Huisarts	Polikliniek	Verpleegafdeling
Kindermishandeling	95%	87%	63%	56%
Alcohol- en drugsmisbruik	87%	90%	55%	40%
Huiselijk geweld	87%	87%	37%	39%
Risico op zelfmoord	71%	76%	42%	39%
Vallen bij ouderen	61%	73%	45%	60%
Onveilige situaties (bijvoorbeeld: thuis, in het verkeer, etc)	42%	77%	44%	35%
Osteoporose	19%	58%	73%	44%
Psychische gevolgen van letsel	13%	69%	61%	48%

Interviews

Algemeen:

- SEH is een goede plek om te screenen
- Zowel arts als verpleegkundige screent
- Soms iedereen, soms risicogroepen

Alcohol/drugs:

Indien relevant voor medisch proces

Belemmerende factoren

- Gebrek aan tijd

- Communicatie met patiënt

- Patiënten werken niet altijd mee

- Geen zicht op vervolgstappen
(wordt er iets mee gedaan?)

Wensen

Ondersteuning is wenselijk

Randvoorwaarden moeten beter:

- Eenvoudige uniforme screeningslijst
- Middelen
- Protocollen/richtlijnen
- Training
- Digitaal
- Landelijke aanpak

Conclusie vragenlijst & interviews

Preventie via SEH belangrijk, mits:

- Eenvoudig, tijdsextensief, passend bij hectiek SEH
- Bewezen effectief; landelijk gestandaardiseerd

Ondersteuning gewenst:

- Extra capaciteit: goed opgeleid personeel
- Publiciteit om patiënten bekend te maken met aanpak
- Zelfmanagement tools waarnaar verwezen kan worden

Conclusies

- Preventie van letsels/alcoholmisbruik begint op de SEH!
 - 1) Signalering (nationaal en lokaal)
 - 2) Screening en kortdurende interventie/doorverwijzing
- Diverse goede initiatieven, maar samenhang ontbreekt
- Veel gezondheidswinst te halen
- Randvoorwaarden voor structurele aanpak ontbreken

Nationaal Programma **Eerste Hulp bij Preventie**

NPP

veiligheid nl

...en nu verder!

- VNL inventariseert de mogelijkheid van een 'generalist' op de SEH die meerdere screenings kan afnemen (initiatief vanuit SEH-arts)
- VNL organiseert in juni 2015 symposium om landelijk te kijken naar mogelijkheden / protocollen rondom alcohol + nationaal programma
- VNL & Trimbos momenteel bezig met een onderzoek naar drugs en de randvoorwaarden voor screening en interventies op de SEH

veiligheid nl

Karin Klein Wolt

k.kleinwolt@veiligheid.nl

020-5114579

www.veiligheid.nl